

8/12/24

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan

Minister VWS

Deadline: 10 december
2024

nota

Arbeidsmarktprognose zorg en welzijn 2024

TER BESLISSING

Dir. Macro-Eco. Vraagst. en
Arbeidsmarkt
Arbeidsmarkt

Opgesteld door

Datum
29 november 2024

Kenmerk
4016632-1075960-MEVA

Zaaknummer
1075960

Bijlage(n)
1

1. Aanleiding

ABF Research heeft in het kader van het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (AZW) een nieuwe arbeidsmarktprognose voor zorg en welzijn opgeleverd. VWS is financier en opdrachtgever van het prognosemodel.

2. Geadviseerd besluit

U wordt verzocht de bijgevoegde kamerbrief te ondertekenen ter verzending. Wanneer de brief naar de TK wordt verzonden, zullen tegelijkertijd door ABF Research de prognoseresultaten openbaar worden gemaakt via een publiek dashboard en een online tool (beide te bereiken via www.prognosemodelzw.nl). Wij verzoeken u om de brief tijdig naar de TK te sturen in verband met het geplande commissiedebat arbeidsmarkt in de zorg van 19 december aanstaande.

3. Kernpunten

De prognoseresultaten geven partijen (o.a. sociale partners en partijen in de regio) belangrijke sturingsinformatie voor hun arbeidsmarktbeleid en strategische personeelsplanning. Naast de landelijke gegevens zijn er ook resultaten beschikbaar per branche en per regio (zowel regioplusregio als zorgkantorregio).

De nieuwe arbeidsmarktprognose laat het volgende zien:

- Het verwachte personeelstekort neemt in de komende jaren steeds harder toe. In 2034 wordt een tekort geraamd van bijna 266 duizend werknemers.
- In het Referentiescenario wordt een tekort geraamd in 2033 van 240 duizend werknemers. Dat is hoger dan de uitkomst van de prognose van vorig jaar, toen een tekort van 195 duizend werknemers werd verwacht. Het tekort valt vooral hoger uit doordat de verwachte arbeidsproductiviteitsgroei naar beneden is bijgesteld. Daarnaast spelen ook hogere verwachte verzuimcijfers een rol.
- De grootste tekorten zijn te verwachten in de VVT, maar in bijna alle branches nemen op de langere termijn de tekorten snel toe.
- Wat betreft beroepsgroepen zijn de verwachte tekorten in absolute aantallen het grootst bij helpenden mbo 2, verzorgenden mbo 3, verpleegkundigen (mbo-, hbo- en gespecialiseerd) en maatschappelijke hulp en dienstverlening (hbo).
- Rekening houdend met de grootte van de beroepsgroepen, is het verwachte tekort ook relatief groot voor onder meer de beroepsgroepen specialist

ouderengeneeskunde, arts verstandelijk gehandicapten, GGZ-beroepen geraamd door het Capaciteitsorgaan¹, huisartsen en sociaal geneeskundigen.

Datum
29 november 2024

Kenmerk
4016632-1075960-MEVA

Naast een Referentiescenario – waar alleen rekening wordt gehouden met demografische ontwikkelingen plus trends die zichtbaar zijn in de realisatiecijfers (o.a. als gevolg van eerder ingezet beleid) – was in de afgelopen jaren ook een scenario Nieuw Beleid beschikbaar, waarin de verwachte effecten van een aantal relevante voorgenomen of recent ingevoerde beleidsmaatregelen waren meegenomen. Dit jaar heeft ABF Research geen scenario met de impact van nieuw beleid doorgerekend, omdat verschillende maatregelen uit het regeerprogramma nog verder uitgewerkt worden voordat de effecten meegenomen kunnen worden in het model.

De nieuwe arbeidsmarktprognose maakt ook gebruik van cijfers uit het 'Capaciteitsplan voor de FZO-beroepen en Ambulanceverpleegkundigen' van het Capaciteitsorgaan dat naar alle waarschijnlijkheid op dinsdag 10 december zal worden gepubliceerd. Dit plan is eerder door het Capaciteitsorgaan onder embargo gedeeld met ABF Research. In afstemming met ABF Research, VWS en het Capaciteitsorgaan zal het Capaciteitsplan als eerst worden gepubliceerd. De opleidingen tot FZO-beroepen worden bekostigd volgens een openeinderegeling, en niet op basis van een vast aantal opleidingsplekken. Het Capaciteitsplan FZO-beroepen heeft daarom geen gevolgen voor de beschikbaarheid van opleidingsplekken. Een reactie op het Capaciteitsplan FZO-beroepen volgt daarom op het zogeheten 'Capaciteitsplan Integraal Overzicht', dat rond de jaarwisseling 2025/2026 wordt gepubliceerd door het Capaciteitsorgaan. Dit integrale overzicht bevat ook de Capaciteitsplannen voor 8 andere beroepsgroepen als medisch specialisten, huisartsen en beroepen in de GGZ.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

Conform de motie Bergkamp c.s. uit 2018 laten we jaarlijks een prognose maken van het verwachte tekort in de verschillende branches van zorg en welzijn.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

De arbeidsmarktprognose is opgesteld in het kader van het gezamenlijke onderzoeksprogramma AZW van VWS en sociale partners binnen de zorg. De uitkomsten van de arbeidsmarktprognose zijn akkoord bevonden door de begeleidingscommissie van het prognosemodel waarin experts zitting hebben (op persoonlijke titel) vanuit verschillende partijen betrokken bij AZW (sociale partners en regionale werkgeversorganisaties). Daarnaast zijn de verwachte trends in het zorggebruik binnen de verschillende branches door ABF Research afgestemd met experts uit deze branches (vaak de brancheorganisatie).

c. Financiële en personele gevolgen

N.v.t.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

¹ GZ-psycholoog, klinisch neuropsycholoog, klinisch psycholoog, verslavingsarts en psychotherapeut

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Zie maatschappelijk draagvlak. Daarnaast zijn de prognoseresultaten - voor wat betreft de beroepen waar het Capaciteitsorgaan een raming voor maakt in het kader van het aantal benodigde opleidingsplekken - afgestemd met het Capaciteitsorgaan.

Datum

29 november 2024

Kenmerk

4016632-1075960-MEVA

f. Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

g. Toezeggingen

N.v.t.

h. Fraudetoets

N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

a. Motivering

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.